

N:o 31.

Af herr **Boström, Filip**, om anslag till understödjande af
*P. J. Rösiös undervisningsverksamhet i jordbruk och
landtmannanärningar.*

Betydelsen af det mindre jordbruket har under de senaste åren allmer framträdt i vårt land och gifvit upphof till många åtgärder, som afse att underlätta bildandet af småbruk och förbättra småbruksdriften. Men skola dessa åtgärder leda till önskad resultat, kräfvcs, att den mindre jordbrukaren meddelas yrkeskunskap. Tyvärr brister i detta afseende mycket i vårt land, och torde detta kunna förklaras dels af de mindre jordbrukarnes otillräckliga förutsättningar att tillegna sig kunskaper, dels och framför allt af bristen på lärarekrafter, som kunna både väcka till intresse för småbrukarens lifskall och meddela kunskaper i jordbruksyrket.

En sådan för småbrukarne ytterst gagnande undervisningsverksamhet har emellertid sedan ganska lång tid tillbaka utöfvats af landtbruksskole-direktören P. J. Rösiö. Utan hjälp och understöd från något håll har han, förutom sin undervisning vid Hagabergs landtbruksskola, hållit icke mindre än 66 kurser för småbrukare rundt omkring i landet. I dessa kurser ha förekommit öfver 800 föredrag för omkring 16,000 åhörare. Dessutom ha hållits fyra likaledes afgiftsfria kurser för folkskollärare och 400 separata föredrag för omkring 110,000 personer. Denna verksamhet är så mycket mer aktningvärd, som föredragshållaren måst underkasta sig allehanda besvär och stora ekonomiska uppoffringar, så stora, att hans egen ekonomi däraf väsentligt skadats. Det lider intet tvifvel, att Rösiös verksamhet varit till utomordentligt gagn för vårt småjordbruk. Ingen torde så kunna tala trons och hänförelsens språk till våra svenska små-

brukare som Rösiö. Och ingen del af vårt folk behöfver den sanna hänförelsen så mycket som just dessa. Genom sin konservativa läggning äro de nämligen afstängda från nya synpunkter och tankar, deras okunnighet är dem ett ständigt hinder i arbetet, och misströstan och håglöshet förtar dem arbetsglädjen. Genom Rösiös föredrag och starka personliga påverkan bli de emellertid som förvandlade. De sitta liksom fastnitade vid skolbänkarne under en hel dags föredrag af Rösiö, och när kursen är slut, återvända de till sina hem med nya krafter, ökade kunskaper och framför allt med en bärande känsla af att de ha en stor och nyttig uppgift att fylla i samhället. Säkerligen har Rösiö sått ut mod och förtröstan i tusendens bröst och gifvit dem arbetslust och arbetsglädje, och den tacksamhetsskuld, som Sveriges folk härigenom påbördat sig, är förvisso så stor, att det med skäl kan ifrågasättas, om ej ett offentligt erkännande i form af statsunderstöd till Rösiö för fortsatt verksamhet är en lika lämplig som nödvändig åtgärd.

Ett sådant statsunderstöd ifrågasattes ock vid förra årets riksdag. Kungl. Maj:t föreslog nämligen Riksdagen, »att till understödjande af P. Jönsson-Rösiös undervisningsverksamhet i jordbruk och landtmannanäringar, att af Eders Kungl. Maj:t i mån af behof för ändamålet användas, på extra stat för år 1907 anvisa ett belopp af 5,000 kronor». Denna hemställan bifölls af Andra Kammaren, men afslogs af Första Kammaren, hvarvid likvisst samtliga talare på det lifligaste vitsordade Rösiös utomordentliga betydelse för småjordbruket, hvilket ock fick uttryck genom att Första Kammaren beslöt att uttala sitt »erkännande af Jönsson-Rösiös för det mindre jordbruket gagnande verksamhet».

Sedan förra riksdagen har Rösiös verksamhet blifvit än mer känd och uppskattad än förut, och som ett ytterligare skäl till understöd har kommit, att Rösiö genom sin uppoffrande verksamhet för det mindre jordbrukets främjande åsamkat sig så stora ekonomiska svårigheter, att han utan en väsentlig hjälp från utomstående icke torde kunna fortsätta med sitt arbete. Då därtill kommer, att Rösiö genom de gångna årens ansträngande arbete väsentligt skadat sin hälsa och därför är i behof af någon tids hvila, som dock omöjliggöres under nuvarande förhållanden, då han för sin existens är nödsakad att uppehålla verksamheten vid sin skola, där han är ende läraren, framgår tydligt, att snar hjälp är nödvändig, om vår löftesrika småbruksrörelse skall kunna draga nytta af Rösiös sällsynta kraft för någon längre tid framåt. Skulle Rösiö på grund af vidriga yttre omständigheter nödgas upphöra med sin verksamhet, vore detta helt säkert en nationalförlust, som just i dessa tider, då

det gäller att hämma emigrationen och öka landets näringskällor, skulle vara särskildt kännbar.

På grund af de skäl, som här ofvan framställts, tillåter jag mig föreslå,

att Riksdagen till understöd af P. J. Rösiös undervisningsverksamhet i jordbruk och landtmannanäringar på extra stat för år 1908 måtte anvisa ett belopp af 5,000 kronor att af Kungl. Maj:t i mån af behof för ändamålet användas.

Stockholm den 26 januari 1907.

F. A. Boström.
